

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1

לפני כב' השופטת אביגיל כהן, סגנית נשיא

המערער: אוריאל רז המאושר

נגד

המשיב: נדב (אחינדב) דהן
ע"י ב"כ עו"ד ויקטור חיים בבלי

2

פסק דין

3

4 1. לפניי ערעור על פסק דינו של בימ"ש השלום בתל אביב – יפו (כב' הרשמת הבכירה ורדה
5 שוורץ) מיום 7.10.21 בתא"מ 4081-08-19 ולפיו נדחתה תביעת התובע – המערער כנגד
6 הנתבע – המשיב.

7

8 2. ענייננו בתביעה שהוגשה בסדר דין מהיר לפיצוי מכוח סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק
9 ושידורים) התשמ"ב – 1982 (להלן: "חוק התקשורת") ע"י התובע – המערער, פעיל בנושא
10 של עוולות צרכניות ועוולות ספאם, נגד הנתבע – המשיב, בעל עסק עצמאי למנטורינג עסקי
11 שיווקי.

12 התובע טען כי קיבל מהנתבע סך הכול 71 הודעות פרסומת במייל, כולן ללא הסכמתו. ללא
13 ציון היותן דבר פרסומת, ללא ציון פרטי המפרסם, חלקן לאחר הודעת סירוב.

14

15 התובע – המערער עושה שימוש ב- 3 תיבות דואר אלקטרוני:

16 bookinfo3@gmail.com, urfree2017@gmail.com, razuruel@gmail.com

17

18

19

20

21

22

23

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 בתביעה התבקש פיצוי מכוח חוק התקשורת ומכוח חוק הגנת הצרכן התשמ"א – 1981
2 (להלן: "חוק הגנת הצרכן").

3

4 **תמצית הנטען בכתב התביעה:** .3

5 (א) ביום 4/12/18 מסר התובע את כתובת המייל
6 urfree2017+nadavcoach@gmail.com באתרו של הנתבע לצורך קבלת מדריך
7 "כתיבה שיווקית מכירתית" חינמי. לטענת התובע הוא לא אישר או נדרש לאשר
8 urfree2017@gmail.com קבלת דברי פרסומת. המדריך נשלח לתובע בכתובת
9 עוד באותו היום.

10

11 (ב) בין הימים 4/12/18 – 13/1/19 קיבל התובע 24 דברי פרסומת לכתובת המייל שלו.
12 ביום 5/12/18 הוא פנה לנתבע בשאלה לגבי מילת הסינון "פרסומת" (מדוע לא
13 נכתבה המילה פרסומת – א.כ.). וביום 14/12/18 פנה אליו בשנית באותה שאלה
14 ובבקשה לקבלת פרטי העסק וזיהוי העוסק. בין הצדדים התנהלה תכתובת,
15 במהלכה שלח התובע לנתבע שתי דרישות לפיצוי שסורבו וכן שתי הודעות סירוב
16 אחריהן המשיך לקבל דברי פרסומת. לטענת התובע הוא נאלץ לרכוש ספר של
17 הנתבע בסך 65 ₪ כדי לקבל את פרטי העוסק של הנתבע.

18

19 התובע טוען כי 21 מדברי הפרסומת נשלחו ללא מילת הסינון "פרסומת", 7 הודעות
20 פרסומת נשלחו לאחר הודעות סירוב, וכי כל הפרסומות נשלחו ללא זיהוי העוסק
21 לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981 (להלן: "חוק הגנת הצרכן").

22

23 (ג) ביום 19/12/18 מסר התובע את כתובת המייל bookinfo3@gmail.com באתרו
24 של הנתבע לצורך קבלת מדריך "כתיבה שיווקית מכירתית" חינמי. לטענת התובע
25 הוא לא אישר או נדרש לאשר קבלת דברי פרסומת. בין הימים 19/12/18 – 3/4/19
26 נשלחו לתובע 47 דברי פרסומת, ללא מילת הסינון "פרסומת" וללא זיהוי העוסק.

27

28

29

30

31

32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 התובע טען כי הנתבע הפר את הוראות חוק התקשורת: דברי הפרסומת נשלחו (ד)
2 ללא הסכמה בניגוד לסעיף 30א(ב), הנתבע המשיך לשלוח פרסומים גם לאחר
3 הודעת הסירוב בניגוד לסעיף 30(י)(5)א), הנתבע לא פרסם בכותרת דברי
4 הפרסומת את מילות הסינון המדויקות הקבועות בחוק בניגוד לסעיף 30א(ה)(1).
5 עוד נטען כי הנתבע לא ציין בדברי הפרסומת את השם המלא, המען והזיהוי שלו
6 בניגוד לחוק התקשורת וחוק הגנת הצרכן, ואף סרב למסור את פרטי העסק וזיהוי
7 העוסק כשנתבקש.

8
9 (ה) התובע ביקש סעד כספי בסך כולל של 45,000 ₪: 40,000 ₪ בגין הפרת הוראות
10 חוק התקשורת, 5,000 ₪ בגין הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן, ובנוסף הוצאות
11 משפט, השבת אגרות ופיצוי הרתעתי.
12 עוד עתר התובע לצו עשה, המורה לנתבע להסיר מרשימות התפוצה שלו את כל מי
13 שלא נרשם או לא נתן הסכמתו לקבלת דברי פרסומת. כן עתר לצו מניעה, המורה
14 לנתבע לציין את מילת הסינון "פרסומת" בכותרת המיילים, לציון פרטי השולח
15 המדויקים, ולמשלוח דברי פרסומת רק לנמענים שהסכימו לכך.

16
17 תמצית טענות כתב ההגנה: 4.

18 (א) יש לסלק את התביעה על הסף בשל היעדר עילה – כל התביעה מבוססת על כך
19 שהתובע מסר את כתובת המייל שלו בדף הנחיתה שבעמוד הבית באתר האינטרנט
20 של הנתבע כדי שישלח לו מדריך חינוכי בעניין כתיבה שיווקית, אך לכאורה לא
21 אישר לקבל דברי פרסומת.
22 בפועל, דף הנחיתה טמן בחובו אפשרות של opt-in בפורמט של "מאשר לקבל תוכן
23 שיווקי ופרסומי במייל" שהיווה בבחינת אישור למשלוח מסרים מסחריים
24 לנמענים שהודיעו באופן אקטיבי ע"י סימון כי ברצונם לקבל מסרים אלה. (סעיף
25 18 לכתב ההגנה).

26
27
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

- 1 נטען כי בכל מייל ששלח הנתבע נכללה האפשרות להסרה מרשימת התפוצה באמצעות
2 לחיצה בודדת ועובדה זו לא מוכחשת ע"י התובע. לפיכך, הנתבע עמד בתנאי סעיף 30א(ב)
3 לחוק התקשורת שהרי התקבלה "הסכמה מפורשת מראש של הנמען" ובתנאי סעיף 30
4 א(א) (ג) 2 לחוק התקשורת שהרי הנתבע נתן לתובע "הזדמנות להודיע לו כי הוא מסרב לקבל
5 דברי פרסומת כאמור, דרך כלל או מסוג מסוים". על התובע מוטל הנטל להוכיח העדר
6 הסכמתו.
- 7
- 8 (ב) התביעה אינה נופלת בגדרי תיקון 40 לחוק התקשורת (סעיף 30א – הטרדה באמצעות
9 מכשיר בזק). ההסדר מיועד כדי להתמודד עם תופעה שלילית של משלוח הודעות תקשורת
10 בלתי רצוניות. במקרה דנן, מדובר בשירות רצוני אליו התובע הצטרף במספר הזדמנויות.
11
- 12 (ג) מתקיימים 4 התנאים המצטברים לתחולת החריג בסעיף 30א(ג) לחוק התקשורת לדרישה
13 לקבלת הסכמה מראש למשלוח דבר פרסומת: (1) דבר הפרסומת נשלח לתובע שמסר את
14 פרטי המייל בדף הנחיתה; (2) התובע אישר קבלת תוכן שיווקי ופרסומי במייל; (3) ניתנה
15 לתובע הזדמנות בכל מייל שנשלח אליו להסיר את עצמו מרשימת התפוצה באמצעות
16 לחיצה בודדת (4); דבר הפרסום שנשלח לתובע התייחס למוצר או שירות שלגביו נמסרו
17 פרטי התובע.
- 18
- 19 (ד) הנתבע לא הפר את הוראות סעיף 30א(ה)(1)(ב) לחוק התקשורת ואת הוראות סעיף 2 לחוק
20 הגנת הצרכן – שמו ודרך ההתקשרות עמו צוינו במייל.
21 כמו כן, אי הצגת תעודת עוסק ע"י הנתבע בדף הנחיתה אינה מקנה לתובע עילת תביעה.
22
- 23 (ה) התובע הינו תובע סדרתי ופועל בחוסר תום לב, הוא יוזם פניות לעסקים קטנים באופן
24 סדרתי. התובע פנה אל דף הנחיתה של הנתבע לקבלת חומר פרסומי בהזדמנויות שונות
25 תוך שימוש בכתובות מייל שונות בחוסר תום לב.
26
- 27 הוגש כתב תשובה מטעם התובע.

28
29
30
31
32
33

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

- 1 .5 ביום 21/9/20 התקיים דיון בבימ"ש קמא.
- 2 בהחלטה שניתנה בסיום הדיון נקבע כי הפלוגתאות בתיק הן: השימוש ב-4 כתובות שונות
- 3 ומשמעותן לצורך משלוח פרסומות ו/או הודעות סירוב וכן שאלת אישור או אי אישור
- 4 קבלת פרסומות בדף הנחיתה.
- 5
- 6 .6 בישיבת ההוכחות העידו התובע – המערער. הנתבע – המשיב וכן עדה מטעמו – גב' מאשה
- 7 מחלו.
- 8
- 9 .7 **פסק דינו של בימ"ש קמא:**
- 10 (א) העתירה למתן צווי עשה נדחתה על הסף. נקבע כי לתובע אין זכות עמידה בשם כל
- 11 הנמענים ברשימת התפוצה של הנתבע. מדובר בסעד חסר תועלת ואינו ניתן לביצוע
- 12 אף אם היה ניתן.
- 13 הובהר כי בימ"ש קמא ידון רק בתביעה לחיוב בפיצוי עפ"י חוק התקשורת וחוק
- 14 הגנת הצרכן והשאלות שבמחלוקת הן:
- 15 א. האם ניתנה הסכמת הנתבע לקבלת פרסומות מהתובע.
- 16 ב. האם מדובר במסרי פרסומת של הנתבע.
- 17 ג. האם הנתבע עבר על הוראות חוק התקשורת הואיל ולא ציין באותם המסרים
- 18 כי מדובר בפרסומת.
- 19 ד. האם עבר הנתבע על הוראות חוק התקשורת וחוק הגנת הצרכן ולא ציין פרטי
- 20 השולח ובכלל זה מספר זהותו.
- 21 ה. האם המשיך הנתבע לשלוח מסרי פרסומת לתובע למרות שקיבל, אם קיבל,
- 22 הודעות סירוב מהתובע.
- 23
- 24 (ב) נקבע כי הנתבע עמד בנטל ההוכחה בעניין קבלת הסכמה לקבלת דברי פרסומת.
- 25 הנתבע הראה דף נחיתה (גם אם מאתר אחר) ובמקום בו מתבקש המעיין להותיר
- 26 את פרטי התקשרותו מצוי הודעה באותיות קטנות ליד קובייה לסימון "אני מאשר
- 27 לקבל תוכן שיווקי ופרסומי במייל".
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 הנתבע הביא עדות של אחת מלקוחותיו שהעידה בדבר קיומו של הצורך בסימון קובייה
2 המאשרת קבלת תוכן פרסומי על מנת לקבל תוכן מאתרו של הנתבע.
3 נקבע כי התובע לא סתר ראיות אלו שכן הציג צילום חלקי של דף הנחיתה.
4 נקבע כי ממילא בין אם קיבל הסכמה ובין אם לא, לפי הוראות סעיף 30א(ג) לחוק
5 התקשורת די בהודעה כי פרטי הנמען ישמשו לשיגור דבר פרסומת ומתן הזדמנות לתובע
6 להודיע לו כי הוא מסרב לקבל דברי פרסומת. אין מחלוקת כי הזדמנות זו ניתנה לתובע
7 כבר מדבר הפרסומת הראשון.
8

9 נקבע כי כל המסרים של הנתבע מהווים מסרי פרסומת. הנתבע עבר על הוראות סעיף
10 30א(ה)(1) לחוק התקשורת בכך שלא ציין במסרים אלו כי מדובר בפרסומת.
11

12 נקבע כי אין בסיס לטענת התובע לפיה הנתבע עבר על הוראות חוק התקשורת וחוק הגנת
13 הצרכן כאשר לא ציין פרטי השולח ובכלל זה את מספר זהותו.
14 הנתבע פירט במסריו את שמו, כתובתו וכתובת המייל שלו וכן הוסיף קישור (לינק)
15 המאפשר הסרת פרטי הנמען מרשימת התפוצה של הנתבע.
16 אומנם הנתבע לא מסר את פרטי עסקו והכוונה היא למספר זהותו שהוא מספר זיהוי העסק
17 אותו הוא מנהל. אולם מספר זהות של העוסק/המפרסם אינה מועילה כלל למטרה לה נדרש
18 חוק התקשורת.
19

20 נקבע כי התובע לא שלח הודעות סירוב כדין.
21 עולה מהודעות הסירוב שהתובע לא שלח את הודעות הסירוב שלו בדרך של "השב" מתיבת
22 המייל אליה התקבלו דברי הפרסומת של הנתבע, אלא באמצעות משלוח הודעה עצמאית
23 מכתובת מייל שונה מזו שקיבל בה את דברי הפרסומת.
24 התובע לא ציין את הכתובות אליהן נשלחו דברי הפרסומת, ובכך למעשה מנע במתכוון את
25 הסרתו מרשימת התפוצה של הנתבע.
26
27
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 נקבע כי החשש שהועלה ע"י התובע בעניין לחיצה על לחצן "הסר" הוא חשש
2 בעלמא, חסר בסיס ולא אמיתי שכן התובע לא חשש כלל לחשוף את פרטי תיבת
3 המייל שלו בפני הנתבע כאשר פנה אליו לראשונה בבקשה שישלח לו את המדריך
4 ואפשר לו בכך גישה למחשב שברשותו. הנתבע אף לא חשש להתכתב ארוכות עם
5 התובע דרך המייל שלו.

6
7 (ו) נקבע כי בהתנהלותו של התובע יש טעם לפגם וחוסר תום לב מכריע שמצדיק את
8 דחיית התביעה כולה מבלי לזכותו אפילו בפיצוי אשר לכאורה הגיע לו בגין אי
9 הכתרת הפרסומת בכותרת המתאימה לפי הוראות סעיף 30א(ה)(1)(א) לחוק
10 התקשורת.

11
12 התביעה נדחתה תוך חיוב בהוצאות בסך 8,000 ₪.

8. תמצית טענות המערער:

13
14 המערער טוען כי לפסק הדין יש השלכות רוחב בנוגע להיעדר הרתעת מפרסמים לעבור על
15 הוראות חוק התקשורת.

16
17 לטענתו התנהל בתום לב וכי בפניותיו הראשונות אף לא דרש פיצוי.

18 המערער טוען כי פסה"ד גורם לו עוול והקביעות של בימ"ש קמא שגויות.

19 המערער ביקש לקבוע בין היתר, כי המשיב שיקר כשטען בהתכתבות שאינו מכיר את חוק
20 התקשורת; לא הורם נטל ההוכחה להסכמה לקבל פרסומות; המערער שלח הודעת סירוב
21 לכתובת שצוינה להשבה והמשיב חזר אליו; המערער לא רכש מדריכים אלא קיבל ברשת
22 מדריכים בחינם; לא מתקיימים התנאים בסעיף 30א(ג) לחוק התקשורת; הופרו הוראות
23 חוק הגנת הצרכן.

24 נטען כי אי פסיקת פיצוי למרות שנקבע שהנתבע הפר את הוראות החוק (לדוגמא אי ציון
25 מילת הסינון "פרסומת" בכותרת המיילים ששלח) מהווה פרס ודוגמה רעה לעסקים.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 **תמצית תשובת המשיב:** 9.

2 נטען כי המערער לא התייחס לפסק דינו של בימ"ש קמא כי אם חזר על טענותיו בכתב
3 התביעה. עיון בהודעת הערעור אינו מגלה עובדות חדשות או טיעונים משפטיים חדשים
4 מאלו שהועלו בכתב התביעה.

5 המערער התעלם מהעובדה החשובה ביותר שעמדה ביסוד התביעה ולפיה לא עלה בידו
6 להוכיח את טענתו לפיה הוא מלכתחילה לא אישר ולא נדרש לקבל דברי פרסומת בעמוד
7 אתר האינטרנט שברשות הנתבע – דף הנחיתה.

8
9 נטען כי אין מחלוקת במישור העובדתי על הקביעות הבאות של בימ"ש קמא:
10 הנתבע הוכיח כי התקיים מנגנון הסכמה לקבלת דברי פרסומת בדף הנחיתה.
11 ניתנה למערער הזדמנות להסיר עצמו מרשימת התפוצה.

12 המערער לא שלח הודעות סירוב כדן; המשיב לא יכול היה לדעת מאיזו כתובת מייל נרשם
13 המערער לרשימת התפוצה; חשש המערער להשתמש בלחצן "הסר" לא אמיתי. לו היה
14 המערער פועל כדבעי ומסיר עצמו מרשימת התפוצה כבר במייל חוזר למייל הראשון שהוא
15 עצמו שלח למשיב, הרי שלא היו שולחים אליו עוד הודעות מטעם המשיב; המשיב לא פעל
16 בניגוד לחוק הגנת הצרכן; המערער התנהל מול המשיב בחוסר תום לב.
17 נטען כי חוסר תום לב בהתנהלות המערער מול המשיב התווסף ע"י בימ"ש קמא כנדבך
18 לממצאים עובדתיים שלא תמכו בטענות המערער.

19
20 **לאחר עיון בטענות הצדדים הגעתי למסקנה ולפיה דין הערעור להידחות מהנימוקים** 10.

21 **כדלקמן:**

22 (א) סעיף 30 א (ב) לחוק התקשורת קובע כי:
23 "לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי,
24 הודעה אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מראש מפורשת של
25 הנמען, בכתב, לרבות בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת; ...".

26
27
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 עפ"י החוק, לשם שיגור דבר פרסומת נדרשת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, פרט
2 לחריגים שנקבעו בחוק.

3
4 בימ"ש קמא בחן את השאלה האם בדף הנחיתה התבקשה הסכמה לקבלת דברי פרסומת (ב)
5 והעדיף את גרסת המשיב - הנתבע ביחס לכך, בהתבסס על נטל הבאת הראיות, בשים לב
6 לראיות שהובאו בפניו בעניין זה.
7 נקבע: "... הנני סבורה כי הנתבע עמד בנטל הבאת הראיות בעניין זה כאשר הראה דף
8 נחיתה (גם אם מאתר אחר) והביא עדות על כך והתובע לא הצליח לסתור ראיותיו אלו של
9 הנתבע שכן הציג צילום חלקי של דף הנחיתה".

10
11 מדובר בקביעה עובדתית של הערכאה הדיונית, אליה הגיעה לאחר שמיעת ראיות ואינני
12 סבורה כי יש הצדקה להתערבות חריגה של ערכאת ערעור בקביעה העובדתית.

13
14 בפסק הדין גם נקבע, כי גם בהעדר הסכמה מתקיים כאן החריג לפי סעיף 30 (א) (ג) לחוק (ג)
15 החוזים.

16
17 סעיף 30א(ג) לחוק קובע מספר תנאים מצטברים שבהתקיימם רשאי העסק לשלוח
18 פרסומות לציבור לקוחותיו, **אף אם לא נתנו הסכמתם המפורשת לכך בכתב.**
19 הנטל הוא על המשיב – הנתבע להוכחת התקיימות מכלול התנאים בגינם הותר לו לשלוח
20 למערער דבר פרסומת, גם ללא הסכמה מפורשת בכתב.

21 על המשיב להראות כי המערער מסר לו מרצונו את פרטי ההתקשרות, הובהר למשיב
22 שבכוונתו לכלול אותו ברשימת התפוצה, ניתנה למערער הזדמנות לסרב להיכלל ברשימת
23 התפוצה והמערער לא הביע התנגדות לכך, דבר הפרסומת מקדם מוצר הדומה למוצר
24 שלגביו הביע הלקוח עניין (ראה בעניין זה: בן עמי נ' FACEBOOK
25 IRELAND LTD, סעיף 17 לפסק דינו של כב' השופט נ' סולברג (9.2.21)).

26
27 בימ"ש קמא הגיע למסקנה העובדתית כי התקיימו תנאיו של סעיף 30א(ג) לחוק התקשורת.
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

- 1 בית משפט קבע עובדתית כי מדובר במסרי פרסומת ואין חולק על כך שאי ציון המילה (ד)
2 "פרסומת" היא בגדר עבירה על הוראות סעיף 30 (א) (ה) (1) לחוק התקשורת.
3 על כך וודאי לא חולק המערער.
4
- 5 האם נשלחו הודעות סירוב על ידי המערער כדין: (ה)
6 אין מחלוקת עובדתית על כך שבכל הודעה והודעה הופיע קישור שמאפשר את הסרת פרטי
7 הנמען מרשימת התפוצה של הנתבע.
8 נקבע כי הודעות הסירוב של הנתבע לא נשלחו בדרך של "השב" מתיבת המייל אליה
9 התקבלו דברי הפרסומת של הנתבע, אלא בדרך של משלוח הודעה עצמאית מכתובת מייל
10 שונה מזו שבה התקבל דבר הפרסומת.
11 על כן לא הוסר התובע מרשימת התפוצה ונקבע עובדתית (סעיף 12), כי הנתבע לא ידע איזו
12 כתובת מייל להסיר.
13 בית משפט קבע כי אמנם אין חובה להשתמש בדרך של לחיצה על לחצן "הסר" שהוצעה
14 בכל הודעת פרסומת אך בנסיבות הספציפיות, חשש המערער לחשוף את המחשב שלו
15 לוורוסים ותוכנות ריגול על ידי לחיצה, לא היה חשש שיש בו ממש, שכן התובע התכתב
16 ממושכות עם הנתבע דרך המייל שלו.
17
- 18 ביחס לאופן משלוח הודעת סירוב יפים הדברים שנקבעו בבימה"ש העליון בעניין פייסבוק
19 אירלנד (רע"א 4704/20 יונתן בן עמי נ' FACEBOOK IRELAND 9.2.21) שם נקבעו
20 בסעיפים 22 ו-23 קביעות היפות לעניינינו:
21 "סעיף 30א(ד)(1) קובע, כי "הודעת הסירוב תינתן בכתב או בדרך שבה שוגר דבר
22 הפרסומת, לפי בחירת הנמען", וסעיף 30א(ה)(ג)(1) לחוק מחייב את המפרסם לציין
23 בדבר הפרסומת גם את "זכותו של הנמען לשלוח, בכל עת, הודעת סירוב כאמור בסעיף
24 קטן (ד), ודרך אפשרית למשלוח הודעה כאמור שהיא פשוטה וסבירה בנסיבות העניין..."
25 (הדגשים אינם במקור – נ' ס'). הוה אומר, בידי הנמען הברירה אם לשלוח את
26 הודעות הסירוב "בכתב", או באופן שבו קיבל אותן. המפרסם נדרש אמנם להעמיד
27 דרך "פשוטה וסבירה" למשלוח הודעות סירוב, אך זאת מבלי לגרוע מזכותו של
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 הנמען לשלוח את ההודעה בדרך המתאימה לו. העובדה שניתנה בידי יונתן
2 האפשרות לשלוח הודעת סירוב באמצעות לחיצה על לחצן ה'הסר', איננה גורעת
3 אפוא מזכותו לשולחה באמצעות דואר-אלקטרוני, כפי שנשלחה אליו, או בכתב,
4 כרצונו.

5 23. דא עקא, הגם שנתונה לנמען הזכות לבחור את אופן משלוח הודעת הסירוב,
6 ברי כי השימוש בזכות זו – כשימוש בכל זכות משפטית – צריך להעשות בתום-
7 לב (סעיפים 39 ו- 61 (ב) לחוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973; ע"א 8553/19
8 אלכסנדר אורן בע"מ נ' כהן, [פורסם בנבן] פסקה 31 (17.11.2020); ע"א 3190/18
9 +תומר מרקוביץ' נ' ועד בית הכנסת "נחלת יצחק", [פורסם בנבן] פסקה 21
10 (7.6.2020))."

11
12 זו בדיוק הנקודה. בחירת אופן משלוח הודעות הסירוב צריכה להיעשות בתום לב.
13 במקרה דנן, לאחר שמיעת הצדדים, מצא בית משפט השלום כי התובע – המערער פעל
14 בחוסר תום לב.

15
16 האם התנהלות בחוסר תום לב יכולה להצדיק היעדר פיצוי? (ד)
17 לפי ההלכה הפסוקה יש להשיב על השאלה בחיוב.

18
19 במקרה דנן, הפר הנתבע את הוראות חוק התקשורת בכך שדברי הפרסומת לא נשאו את
20 הכיתוב "פרסומת".

21 לפיכך, יש לבדוק, האם למרות הפרת החוק, רשאי היה בית משפט קמא שלא לפסוק פיצוי
22 וזאת משמצא כי התובע התנהל בחוסר תם לב.

23 בעניין פייסבוק אירלנד נקבע כי פייסבוק הפרה את הוראות חוק התקשורת בכך שלא
24 כתבה בתוכן ההודעות כי מדובר בדבר פרסומת ובכל זאת נקבע בסעיף 27 לפסק הדין:

25 "... דא עקא, כידוע, התנהגות שלא בתום-לב מצדו של נמען, עשויה להשליך גם על היקף
26 הפיצוי המגיע לו (רע"א 2904/14 גלסברג נ' קלאב רמון בע"מ, פסקה י"ג (27.7.2014);
27 רע"א 1954/14 חזני נ' שמעון הנגבי (סיתונית מועדון דאיה ורחיפה במצנחים), פסק דינו
28
29
30
31
32

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים אזרחיים

ע"א 16429-01-22 רז המאושר נ' דהן

1 של השופט (כתוארו אז) א' רובינשטיין (4.8.2014) (להלן: עניין חזני). כך בפרט לגבי
2 תביעות ספאם, כאשר הסמכות לפסיקת פיצויים לדוגמא, ממילא נתונה לשיקול דעתו של
3 בית המשפט (סעיף 30א(1) לחוק; עניין חזני, פסקה 7). בעניין זה, הן הסירוב הבלתי-
4 לגיטימי להשתמש בלחצן ה'הסר' (רע"א 1868/16 רז נ' האפרתי, פסקה ט"ז (19.6.2016)),
5 הן היקף ההפרה הקטן עד מאוד (סעיף 30א(1)(ג) לחוק), מובילים לכלל מסקנה כי אפילו
6 שהופר החוק, בנסיבות, אין מקום לפסוק ליונתן פיצוי כספי כלשהו".

7
8 בהחלטתי מיום 5.10.21 שניתנה בעניינו של המערער, רת"ק 31604-05-21 אוריאל רז
9 המאושר נ' שריאל מזוז (קינג דיגיטל) דחיתי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית
10 משפט לתביעות קטנות ולפיו חויב נתבע לשלם לתובע (המערער דנן) סך 250 ₪ בלבד בגין
11 קבלת 4 הודעות פרסומת (ת"ק 64588-12-20 אוריאל רז המאושר נ' שריאל מזוז (קינג
12 דיגיטל)).

13 אמנם ערכאת ערעור מתערבת במקרים חריגים ביותר בפסק דינו של בית משפט לתביעות
14 קטנות וכאשר מדובר בערעור על פסק דינו של בית משפט השלום הקריטריונים להתערבות
15 שונים, אך נדרשתי שם לשאלת תום ליבו של התובע הסדרתי.

16 לפי הפסיקה עצם היותו של תובע "סדרתי" אינה שוללת ממנו את הזכות לקבלת פיצוי, אך
17 יש לבחון בכל מקרה ומקרה אם התובע פעל בתום לב.

18 הפניתי שם גם להחלטתה של כב' השופטת קלמן ברום בעניינו של המערער דנן ברת"ק
19 27816-05-21 אוריאל רז המאושר נ' מוסקוביץ (3.6.21), שם נדחתה בקשת רשות ערעור
20 על פסק דינו של בית משפט לתביעות קטנות אשר פסק לטובת המבקש פיצוי בסך 300 ₪
21 בגין משלוח 6 הודעות פרסומת (פיצוי בסך 50 ₪ לכל הודעה).

22
23 במקרה שלפנינו סבר בית משפט קמא כי התנהגותו של המערער היא חסרת תום לב באופן
24 המצדיק בנסיבות אי פסיקת פיצוי כלל.

25 לא מצאתי כי זהו המקרה המצדיק התערבות ערכאת ערעור בקביעות ובממצאים אליהם
26 הגיעה הערכאה הדיונית.

